

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw dr. mr. R.M. Letschert
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 30 juni 2026

betreft Vragen n.a.v. Mededeling over Strategie voor gendergelijkheid 2026-2030 (COM(2026)113)

ons kenmerk 181580

Geachte mevrouw Letschert,

De vaste commissies voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voor Justitie en Veiligheid hebben met belangstelling kennisgenomen van de Mededeling van de Europese Commissie inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026)113). Naar aanleiding van de behandeling van deze mededeling in de gecombineerde vergadering van de genoemde commissies op 16 juni 2026 wensen de leden van de fracties van **D66** en **GroenLinks-PvdA gezamenlijk**, de leden van de fracties van **Volt** en de **PvdD gezamenlijk** en de leden van de fractie van de **SGP** nog enkele vragen aan de regering voor te leggen. Het lid van de **Fractie-Visseren-Hamakers** sluit zich aan bij de vragen van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA. Het lid van de **Fractie-Van Gasteren** sluit zich aan bij de vragen van de BBB.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA gezamenlijk

De leden van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA hebben met belangstelling kennisgenomen van de Mededeling van de Europese Commissie inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030¹ en het bijbehorende BNC-fiche van de regering.² Deze leden onderschrijven het belang van gendergelijkheid als fundamenteel recht en als voorwaarde voor een goed functionerende democratische rechtsstaat, een sterke economie en een weerbare samenleving. Naar aanleiding van de stukken hebben zij de volgende vragen aan de regering.

1. De leden van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA constateren dat zowel de Europese Commissie als de regering in het BNC-fiche signaleren dat gendergelijkheid en vrouwenrechten onder druk staan en dat op onderdelen sprake is van stagnatie of achteruitgang. Welke concrete indicatoren gebruikt de regering om de positie van vrouwen in Nederland te beoordelen en op welke terreinen is volgens de regering de afgelopen jaren sprake geweest van achteruitgang of stagnatie?

¹ (COM(2026)113) - Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – "Gender Equality Strategy 2026–2030".

² BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026.

datum 30 juni 2026

ons kenmerk 181580

blad 2

2. Kan de regering toelichten welke beleidsmatige, maatschappelijke of economische oorzaken zij ziet voor deze ontwikkelingen? In hoeverre ziet de regering daarbij een rol voor toenemende misogynie, online desinformatie en traditionele rolpatronen, waar ook de Europese Commissie in de strategie op wijst? Welke concrete maatregelen heeft de regering voor ogen om de effecten van deze misogynie online cultuur te beperken? Ziet de regering het stimuleren van gendergelijkheid onder jongeren als onderdeel van de Strategie voor gendergelijkheid? Zo ja, welke aanvullende initiatieven neemt zij om de zorgelijke ontwikkelingen op dit terrein tegen te gaan?
3. In hoeverre acht de regering langdurige financiële afhankelijkheid van een partner een risico voor de feitelijke vrijheid en zelfbeschikking van vrouwen, bijvoorbeeld in situaties van scheiding of huiselijk geweld? Welke rol ziet de regering voor beleid gericht op financiële geletterdheid en financiële weerbaarheid van vrouwen?
4. Past de regering momenteel vormen van *gender budgeting* toe bij de rijksbegroting? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe wordt inzichtelijk gemaakt welke begrotingsmaatregelen bijdragen aan gendergelijkheid?
5. De leden van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA hechten groot belang aan de economische zelfstandigheid van vrouwen. Hoe waarborgt de regering dat de implementatie van Europese regelgeving inzake loontransparantie daadwerkelijk leidt tot een verkleining van de loon- en pensioen kloof en niet beperkt blijft tot administratieve rapportageverplichtingen?
6. Kan de regering daarbij tevens ingaan op de zogenoemde 'babyboete':³ de structurele inkomens-, carrière- en pensioenachterstand die vrouwen ondervinden na het krijgen van kinderen? Welke concrete maatregelen neemt de regering om deze achterstand te verkleinen?
7. De leden van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA onderschrijven het belang van een evenwichtige verdeling van arbeid en zorg. Welke structurele belemmeringen ziet de regering voor een gelijkere verdeling van zorgtaken tussen partners en hoe beoordeelt zij in dit verband het belang van toegankelijke en betaalbare kinderopvang?
8. Kan de regering in het licht van de doelstellingen van de Europese strategie ingaan op de stand van zaken van het voornemen tot (nagenoeg) gratis kinderopvang? Welke gevolgen verwacht zij van eventuele aanpassingen van dit beleid voor de arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid van vrouwen?
9. Het Europees Instituut voor Gendergelijkheid constateert dat cybergeweld, online intimidatie en digitale haat vrouwen disproportioneel treffen.⁴ Hoe zorgt de regering ervoor dat de Europese inzet tegen cybergeweld en online haat concreet doorwerkt in de Nederlandse uitvoeringspraktijk? Kan zij daarbij ingaan op de verantwoordelijkheden van online platforms, de handhaving en de ondersteuning van slachtoffers?
10. Hoe beoordeelt de regering de huidige aanpak van gendergerelateerd geweld, waaronder femicide? Acht zij aanvullende maatregelen noodzakelijk op het gebied van preventie, vroegsignalering en bescherming van slachtoffers? Kan de regering daarnaast ingaan op de stand van zaken van de implementatie van de Europese richtlijn uit 2024 ter bestrijding van geweld tegen

³ BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026, p. 6.

⁴ European Institute for Gender Equality (EIGE), 'Tackling Cyber Violence against Women and Girls: The Role of Digital Platforms', 2024, p. 5, zie <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/tackling-cyber-violence-against-women-and-girls-role-digital-platforms>.

datum 30 juni 2026

ons kenmerk 181580

blad 3

vrouwen en huiselijk geweld,⁵ en aangeven op welke onderdelen nog aanvullende nationale maatregelen nodig zijn?

11. De leden van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA waarderen de aandacht in de Strategie voor vrouwegezondheid en gendersensitieve zorg. Welke concrete stappen zet de regering om te bevorderen dat medisch onderzoek, diagnostiek, medicatieontwikkeling en behandelrichtlijnen beter aansluiten bij het vrouwenlichaam en dat bestaande kennisachterstanden worden ingelopen?
12. De leden van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA constateren dat de regering in het BNC-fiche aangeeft het te betreuren dat de strategie slechts beperkt inzet op nieuwe wetgevende initiatieven. Welke aanvullende Europese wetgeving zou de regering wenselijk achten om de doelstellingen van de strategie daadwerkelijk te realiseren en op welke terreinen acht zij de huidige Europese inzet ontoereikend?
13. Hoe beoordeelt de regering de verschillen tussen lidstaten ten aanzien van de bescherming van vrouwenrechten en gendergelijkheid, mede in het licht van zorgen over democratische en rechtsstatelijke achteruitgang in delen van de Europese Unie (EU)? Welke rol ziet de regering voor de EU bij het beschermen en bevorderen van deze rechten in alle lidstaten?
14. De leden van de fracties van D66 en GroenLinks-PvdA lezen in het BNC-fiche dat de regering de algemene doelstellingen van de strategie ondersteunt, met aandacht voor subsidiariteit en nationale bevoegdheden.⁶ Kan de regering nader toelichten op welke onderdelen Nederland binnen de EU actief wil inzetten op verdere samenwerking en beleidsontwikkeling op het terrein van gendergelijkheid? Met welke lidstaten trekt Nederland hierin op en op welke thema's ziet de regering ruimte voor aanvullende Europese samenwerking?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van Volt en de PvdD gezamenlijk

De leden van de fracties van Volt en de PvdD hebben met belangstelling kennisgenomen van de Mededeling van de Europese Commissie inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030⁷ en het bijbehorende BNC-fiche van de regering.⁸ Deze leden onderschrijven het belang van gendergelijkheid als fundamentele Europese waarde en als voorwaarde voor een vrije, rechtvaardige en economisch sterke samenleving. Zij waarderen dat de strategie gendergelijkheid niet uitsluitend benadert als een sociaal vraagstuk, maar ook als een voorwaarde voor democratische weerbaarheid, gelijke kansen, gezondheid en concurrentievermogen.

De leden van de fracties van Volt en de PvdD lezen met belangstelling dat de regering de strategie in algemene zin positief beoordeelt, maar tegelijkertijd constateert dat het ambitieniveau van de strategie wordt begrensd door de geopolitieke realiteit.⁹ Naar aanleiding van de strategie en het BNC-fiche hebben deze leden nog enkele vragen aan de regering.

---

⁵ Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende de bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld.

⁶ BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026, p. 8.

⁷ (COM(2026)113) - Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – "Gender Equality Strategy 2026–2030".

⁸ BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026.

⁹ BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026, p. 4.

datum 30 juni 2026

ons kenmerk 181580

blad 4

Samenhang tussen gendergelijkheid en discriminatiebeleid

De strategie kiest nadrukkelijk voor een intersectionele benadering, waarbij wordt erkend dat mensen tegelijkertijd met verschillende vormen van uitsluiting of achterstelling te maken kunnen krijgen. De leden van de fracties van Volt en de PvdD onderschrijven het belang van deze benadering.

1. Kan de regering toelichten hoe zij de samenhang ziet tussen het Nederlandse gendergelijkheidsbeleid en het bredere beleid gericht op het tegengaan van discriminatie en uitsluiting? Op welke wijze wordt voorkomen dat verschillende vormen van ongelijkheid afzonderlijk worden benaderd, terwijl deze zich in de praktijk vaak gelijktijdig voordoen?

Gegevensverzameling en bescherming van persoonsgegevens

De regering geeft aan eventuele Europese aanbevelingen ten aanzien van gegevensverzameling over gendergelijkheid te verwelkomen, maar wijst tegelijkertijd op privacyvraagstukken, uitvoeringslasten en het belang van juridische waarborgen.¹⁰

2. Kan de regering nader toelichten welke vormen van gegevensverzameling zij noodzakelijk acht om ongelijkheid zichtbaar te maken en waar volgens haar de grenzen liggen van het verzamelen van zogenoemde 'equality data'?¹¹
3. Welke aanvullende juridische waarborgen acht de regering noodzakelijk om te voorkomen dat gegevens die bedoeld zijn om ongelijkheid te bestrijden, leiden tot nieuwe privacy- of discriminatierisico's? Op welke wijze brengt de regering deze aandachtspunten onder de aandacht van de Europese Commissie?

Jongens en mannen als partners in gendergelijkheid

De leden van de fracties van Volt en de PvdD lezen met belangstelling dat zowel de Europese Commissie als de regering expliciet aandacht besteden aan de rol en meerwaarde van jongens en mannen bij het realiseren van gendergelijkheid.¹²

4. Kan de regering toelichten welke concrete beleidsdoelen zij verbindt aan deze inzet? Op welke wijze wordt gemonitord of beleid gericht op gendergelijkheid daadwerkelijk bijdraagt aan meer gelijkwaardige maatschappelijke verhoudingen en aan een grotere betrokkenheid van jongens en mannen bij het bevorderen van gendergelijkheid?

Mentale gezondheid van vrouwen

De regering merkt in het BNC-fiche op dat zij het een gemiste kans vindt dat de strategie beperkt aandacht besteedt aan de mentale gezondheid van vrouwen.

5. Kan de regering nader toelichten welke specifieke knelpunten zij op dit terrein signaleert en welke vormen van Europese samenwerking of kennisuitwisseling zij wenselijk acht om deze problematiek beter te adresseren?

---

¹⁰ BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026, p. 7.

¹¹ BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026, p. 7.

¹² BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026, p. 3 en 7.

datum 30 juni 2026

ons kenmerk 181580

blad 5

Europese samenwerking in de zorg

De strategie bevat het voornemen om te werken aan een Europese Zorgovereenkomst gericht op de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van zorgdiensten en op betere arbeidsomstandigheden in de zorgsector.

6. Kan de regering verduidelijken welke onderdelen van een dergelijke Europese Zorgovereenkomst volgens haar meerwaarde hebben op Europees niveau en welke onderdelen primair een nationale verantwoordelijkheid blijven?
7. Welke gevolgen verwacht de regering van een dergelijke overeenkomst voor lidstaten die, zoals Nederland, kampen met aanzienlijke personeelstekorten in de zorgsector?

Uitvoerbaarheid en monitoring

De strategie bevat een groot aantal ambities, beleidsinitiatieven en aangekondigde maatregelen. De leden van de fracties van Volt en de PvdD hechten eraan dat dergelijke ambities niet alleen leiden tot nieuwe rapportageverplichtingen, maar ook aantoonbaar bijdragen aan betere maatschappelijke uitkomsten.

8. Welke indicatoren acht de regering noodzakelijk om vast te stellen of de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 daadwerkelijk heeft bijgedragen aan het verkleinen van ongelijkheden binnen de Europese Unie?
9. Hoe voorkomt de regering dat toekomstige Europese monitorings- en rapportageverplichtingen leiden tot hogere administratieve lasten zonder dat daar aantoonbaar betere beleidsresultaten tegenover staan?

Gendergelijkheid en Europees concurrentievermogen

De leden van de fracties van Volt en de PvdD lezen dat de Commissie verwacht dat het volledig dichten van de genderkloof kan bijdragen aan economische groei en miljoenen extra banen in de Europese Unie.¹³

10. Kan de regering toelichten welke maatregelen volgens haar de grootste bijdrage leveren aan deze economische opbrengst en welke lessen daaruit voor Nederland kunnen worden getrokken voor het versterken van het Europees concurrentievermogen, de arbeidsmarkt en de strategische weerbaarheid van de Europese Unie?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SGP

De leden van de fractie van de SGP hebben kennisgenomen van de *Gender Equality Strategy 2026–2030*¹⁴ en hebben daarover enkele vragen.

De Europese Commissie noemt onveilige abortussen een zaak van volksgezondheid en acht zichzelf daarom bevoegd om het Europees Sociaal Fonds (ESF+) te gebruiken om abortuszorg te financieren. Abortusingrepen vallen, voor zover deze leden bekend, buiten de kaders van het Europees Sociaal Fonds en betreffen bovendien een nationale aangelegenheid.

1. Hoe zet de regering zich in Europees verband in om de middelen in het ESF+ uitsluitend te gebruiken binnen de kaders die zijn gesteld?

¹³ BNC-fiche inzake de Strategie voor gendergelijkheid 2026–2030 (COM(2026) 113), aangeboden aan de Eerste Kamer op 13 mei 2026, p. 9.

¹⁴ (COM(2026)113) - Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – "Gender Equality Strategy 2026–2030".

datum 30 juni 2026

ons kenmerk 181580

blad 6

In de beantwoording van vragen van de Tweede Kamerleden Kops en Stöteler (beide PVV)¹⁵ geeft de regering aan dat de Europese Unie lidstaten mag ondersteunen in hun beleid voor gezondheidszorg en dat er daarmee sprake is van een rechtmatige besteding van de ESF+ gelden.

2. Is de regering ermee bekend dat in Malta en Polen abortus is verboden en is opgenomen in het Wetboek van Strafrecht?

De leden van de fractie van de SGP wijzen erop dat ook in Nederland abortus strafbaar is gesteld in artikel 296 van het Wetboek van Strafrecht. Met dit solidariteitsmechanisme acteert de Europese Commissie naar het oordeel van deze leden ook binnen de sfeer van het strafrecht en gaat het dus niet uitsluitend om beleid inzake gezondheidszorg.

3. Kan de regering ingaan op de bevoegdheid van de Europese Commissie om in te grijpen in het nationale strafrecht? Acht zij dat in dit geval gerechtvaardigd?

De leden van de SGP-fractie zijn blij om in het BNC-fiche¹⁶ te lezen dat de ESF+ gelden in Nederland niet worden gebruikt om abortus te financieren. Tegelijk betreft het een solidariteitsmechanisme waardoor Nederland meebetaalt aan abortuszorg in andere landen middels een Europees instrument dat daarvoor volgens deze leden niet is bedoeld.

4. Hoe wil de regering voorkomen dat Nederlands belastinggeld wordt ingezet om abortus toegankelijk te maken voor niet-Nederlanders?

Als onderbouwing voor het besluit wordt benoemd dat honderdduizenden onveilige abortussen plaatsvinden. De leden van de fractie van de SGP merken op dat het naar hun mening evident is dat abortus niet als veilig kan worden beschouwd, omdat daarbij een mensenleven omkomt.

5. Hoe reflecteert de regering in dat licht op de onderbouwing van de Europese Commissie? Onder-schrijft zij die?

In het BNC-fiche benoemt de regering dat onveilige abortussen een van de belangrijkste oorzaken van moedersterfte zijn. De leden van de fractie van de SGP merken op dat de regering daarmee naar hun mening vergeet te melden dat abortussen een belangrijke oorzaak zijn van kindersterfte. In dat licht maken deze leden zich grote zorgen dat de Europese Commissie abortussen wil promoten in Europese diplomatieke contacten. Hoewel de Europese Commissie belast is met het uitvoeren en handhaven van het EU-recht, bestaat er, voor zover deze leden bekend, geen bevoegdheidsgrondslag voor de Europese Commissie om promotiebeleid te voeren op thema's die niet onder haar bevoegdheid vallen. Dat geldt volgens deze leden helemaal voor ethische thema's die zo controversieel zijn als abortus.

6. Hoe reflecteert de regering hierop?
7. Vindt de regering het wenselijk dat de Europese Commissie actief ethische standpunten promoot?
8. Erkent de regering dat dit de (ervaren) ruimte van nationale politici ontnemt om zich uit te spreken tegen abortus?
9. Is zij voornemens om de Europese Commissie op dit punt tot de orde te roepen?

---

¹⁵ Kamerstukken II 2025/26, nr. 1378.

¹⁶ Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 29 mei 2026 inzake de kabinetsreactie op de mededeling van de Europese Commissie over abortuszorg, kenmerk 4384001-1098397-IZ.

datum 30 juni 2026

ons kenmerk 181580

blad 7

Als het gaat om abortuswetgeving hebben lidstaten wettelijke kaders en waarborgen gesteld waarbij veel belangen worden afgewogen, die volgens deze leden niet gelden bij de inzet van het ESF+.

10. Is de regering ermee bekend of er een zorgvuldigheidstoets is uitgevoerd op dit onderdeel van het ESF+ fonds?

11. Is de regering ermee bekend of er is onderzocht of het financieren van abortussen vanuit het ESF+ fonds voldoet aan het antidiscriminatiebeginsel?

De leden van de vaste commissies voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voor Justitie en Veiligheid zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag uiterlijk binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de minister van Justitie en Veiligheid.

Hoogachtend,

Drs. Th. W. Rietkerk

Voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid